

รายวิชา ภาษาไทย

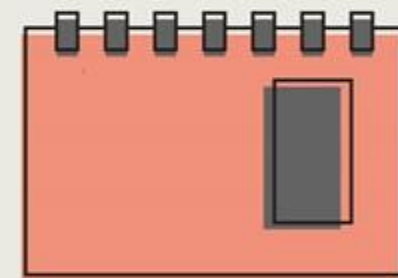
รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

เรื่อง “อ่านบทอาขยานหลัก ๒”

ก ข ค

๔

อ่านบทอาชยานหลัก ๒

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้
๒. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้อง
๓. มีความรู้เข้าใจเรียน และรับผิดชอบ

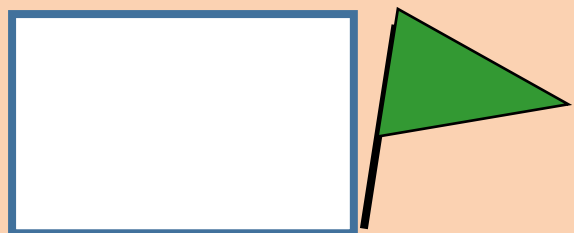

“คำไทยใช้ให้ถูก”

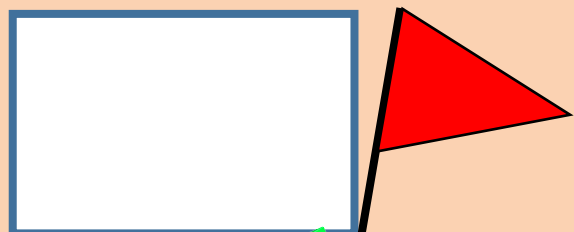

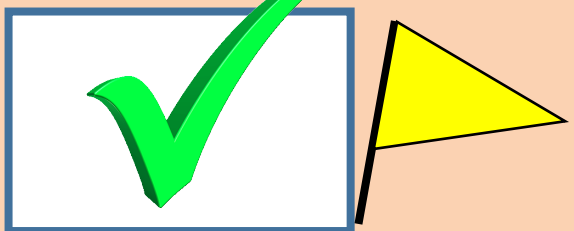
จงหาคำที่เขียนถูกต้อง

๑. ละคัย (ละคร)

๒. ลายเ็น้ (ลายเซ็น)

๓. วิปลาส

“คำนี้มี ความหมาย”
เสียงพูด

ปรมัตถ์

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ความหมายว่า

- (๑) [ประมัต, ปอระมัต] น. ประโยชน์อย่างยิ่ง, เนื้อความอย่างยิ่ง, ความจริงอันเป็นที่สุด (ป.).
- (๒) น. ชื่อพระอภิธรรมปิฎก. (ป.).
- (๓) [ประมัต, ปอระมัต] ว. ลึกซึ่งยากที่ปุถุชนจะเข้าใจได้ เช่น นี่เป็นเรื่องปรมัตถ์. (ป.). แม่คำของ "ปรมัตถ์" คือ ปรม-

แบ่งจังหวะการอ่าน

วันว่าง/ทำงาน

รำคาญ/ยุ่งยาก

อยู่บ้าน/ผ่อนพัก

ล้าชืด/ผ่อนคลาย

วันว่าง/ห่างงาน//

รำคาญ/ยิ่งนัก//

อยู่บ้าน/ผ่อนพัก//

ลัคนิด/ผ่อนคลาย//

หยิบหนังสืออ่าน//

ผ่านตา/ดีหลาย//

กลอนสี่/ทำท่าย//

หมายลอง/เขียนดู//

หากท่าน/ไต่ว่าง//

กลอนได้/เชิดชู //

เสียงไม้/บังคับ//

ลีคำ/เจาะจง//

ร่วมทาง/ฝึกรู้//

อยู่อย่าง/มั่นคง//

จับสัมผัส/ผัสสง//

ลงมือ/กันเลย//

“รู้ไว้ใช่ว่าใส่บาตแบกหาม”
// เรียนรู้ หรือศึกษาไว้ก็ไม่ได้ลำบาก หรือเสียหายอะไร

อาชยาน

อาชยาน หมายถึง บทท่องจำ การบอก การสวด
เรื่องนิทาน “อาชยาน” อ่านออกเสียงได้ ๒ อย่าง
คือ อา-ชะ-หยาน หรือ อา-ชะ-ยาน

เพราะอะไรจึงต้องท่องอาขยาน

๑. เพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภาษาไทย
ซาบซึ้งในความไพเราะของบทร้อยกรอง
๒. เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งคำประพันธ์
๓. เพื่อถ่ายทอดคุณธรรม คติธรรม และข้อคิดที่
เป็นประโยชน์แก่เยาวชน

๔. เพื่อส่งเสริมให้มีจิตสำนึกทางวัฒนธรรม
ของคนในชาติในฐานะ

การท่องอาขยานมีกี่แบบ

๑. **อ่านออกเสียงธรรมดา** เป็นการอ่านออกเสียงพูดตามปกติเหมือนการอ่านร้อยแก้วแต่มีจังหวะวรรคตอน มีการเน้นสัมผัสตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิด
๒. **อ่านทำนองเสนาะ** เป็นการอ่านมีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรี มีการเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส จังหวะ ลีลาและท่วงทำนองที่แตกต่างกันตามลักษณะคำประพันธ์

หลักการทองอาชยาน

๑. ฝึกแปลงเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน
เน้นเสียงปรับระดับ เสียงสูง-ต่ำ ให้สอดคล้อง
กับจังหวะลีลา และท่วงทำนอง
๒. ทองด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ แปลง
เสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ

๓. ท่องออกเสียงให้ถูกอักขรวิธี และต้องเข้าใจ
ในเนื้อหาของบทอาขยานนั้น
๔. ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน
๕. ท่องให้ถูกจังหวะ และวรรคตอน
๖. ท่องให้ได้อารมณ์ และความรู้สึกตามเนื้อหา

วิธีท่องบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะ

๑. ท่องเป็นร้อยแก้วธรรมดาให้ถูกต้องชัดเจน
๒. ท่องให้ถูกจังหวะวรรคตอน การอ่าน
ผิดวรรคตอนทำให้เสียความ
๓. ท่องให้สัมผัสคล้องจองกันเพื่อความไพเราะ

๔. ท่องให้ถูกทำนองและลีลาของคำประพันธ์
แต่ละชนิด

๕. ท่องโดยใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหา
และอ่านพยางค์สุดท้ายของวรรคด้วยการ
ทอดเสียง

การท่องอาขยานมีคุณค่าอย่างไร

๑. ฝึกความจำ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเพราะมนุษย์ต้องอาศัยความจำเพื่อเป็นเครื่องมือในการคิด
๒. ฝึกวินัย เพราะการจะท่องให้จำได้ต้องมีวินัยหมั่นฝึก หมั่นท่องจำอยู่เสมอ
๓. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๔. อนุรักษ์วัฒนธรรมทางด้านภาษาให้คงอยู่ตลอดไป
๕. ได้รับคติสอนใจจาก บทคำประพันธ์ต่างๆที่นำมาฝึก
๖. ทำให้เป็นคนอารมณ์ดี จากความงดงามของ
บทประพันธ์ที่ท่อง

กิจกรรมใบงานที่ ๐๓

ตอนที่ ๑

ให้นักเรียน ฝึกท่องบทอาขยาน
เป็นทำนองเสนาะ “วิธีเด็กไทย”

กิจกรรมใบงานที่ ๐๓

ตอนที่ ๒

ให้นักเรียน ตอบคำถามเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
การอ่านทำนองเสนาะ ความหมาย ข้อคิด
“วิถีเด็กไทย”

ฝึกท่องกลอนสี่

อ่านออกเสียงทำนองเสนาะ

(แบ่งวรรค ๒+๒ / ๒+๒ : ลีลาทำนองเหมือนกาพย์ยานี ๑๑)

วิธีเด็กไทย

เด็กเอ๋ยเด็กไทย

ตั้งใจศึกษา

เติบโตใหญ่กายหน้า

วิชาเลี้ยงตน

ฝึกท่องกลอนสี่

วิธีเด็กไทย

เด็กเอ๋ยเด็กไทย

ตั้งใจศึกษา

เติบโตใหญ่กายหน้า

วิชาเลี้ยงตน

แสงแห่งปัญญา

มีค่ามากล้น

ส่องทางให้คน

พ้นความล้าเค็ญ

คิดดีทำดี
ชีวิตร่มเย็น
ขยันสรรค์สร้าง
รู้เก็บรู้ใช้

ไม่มียากเข็ญ
เป็นสุขกายใจ
อยู่อย่างเป็นไทย
ทำในสิ่งดี

ดำรงเอกลักษณ์
เสน่ห์ประเพณี
ควรเห็นคุณค่า
มีความภูมิใจ

มีศักดิ์มีศรี
มีอยู่คู่ไทย
รักษาเอาไว้
ในชาติของเรา

ที่มา : โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

“เรียงถ้อยร้อยคำ”

สรุป

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความซาบซึ้ง
ในรสของบทประพันธ์ซึ่งต้องอ่านให้มี
จังหวะ ลีลาของบทประพันธ์นั้นๆ

สามารถอ่านได้ ๒ แบบ คือ

อ่านออกเสียงธรรมดา และ

อ่านออกเสียงทำนองเสนาะ

“ของฝากจากครู”

ของที่ระลึก, ของกำนัล

